

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університету імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Олександр Басюк

Басюк

«25» квітня 2024

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ «Мова навчання (українська)»

ОС бакалавр

*на основі повної загальної середньої освіти, ОПС фаховий молодший
бакалавр, ОС молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст
(денна та заочна форми навчання)*

Умань – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступних випробувань для вступників із числа іноземних громадян розроблено з урахуванням Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, вимог Загальноосвітніх стандартів з української мови як іноземної та відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини в 2024 році.

Перевірка практичних аспектів володіння українською мовою вступниками з числа іноземних громадян спрямована на усні комунікативні види діяльності. Вступник повинен розуміти українську мову в достатньому обсязі як засіб спілкування для задоволення власних освітніх та повсякденних потреб, водночас як інструмент отримання спеціальності, взаємодії з оточенням.

Вступник має знати основи української граматики і сполучуваності слів, мати запас слів, достатній для мовленнєвої діяльності в актуальних для нього сферах спілкування. Він мусить розуміти тексти середньої складності і вміти перекладати їх. При перекладі вступнику дозволяється користуватися двомовним словником.

Вступники з числа іноземних громадян повинні продемонструвати мовну, комунікативно-мовленнєву готовність до навчання українською мовою, засвоєння мінімально необхідного й достатнього обсягу мовних знань, необхідних умінь і навичок мовленнєвої діяльності українською мовою, володіння іншомовною комунікативною компетенцією на рівні А1 (+) (елементарний користувач).

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВИМОГИ

ЩОДО ПРАКТИЧНОГО ВОЛОДІННЯ ВИДАМИ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вступник повинен мати розвинену мовленнєву компетенцію на рівні А1 (інтродуктивному, або відкриття), що вважається найнижчим рівнем використання мови. Вступник може спілкуватися простими засобами, ставити прості запитання і відповідати на такі ж запитання про себе, місце проживання, людей, оточення, речі тощо, ініціювати і підтримувати розмову простими репліками.

Аудіювання

Вступник повинен сприймати чітко й повільне мовлення іншої особи при безпосередньому спілкуванні, адекватно реагувати на почуте, брати участь у бесіді, запитувати і відповідати на запитання, вести діалог у межах запропонованих для вступників тем, реалізуючи необхідні комунікативні функції.

Вступник впізнає знайомі слова та найелементарніші фрази, що стосуються його самого, сім'ї та найближчого конкретного оточення.

Читання

Вступник повинен вміти читати без словника мовчки з розумінням основного змісту адаптовані та скорочені тексти з художньої, науково-популярної або суспільно-політичної літератури, що містять незнайомі слова, про значення яких можна здогадатися з контексту.

Вступник повинен також вміти читати вголос адаптовані тексти художнього, науково-популярного і суспільно-політичного характеру. Розуміння прочитаного перевіряється шляхом відповідей на запитання до тексту та вибіркового усного перекладу.

Усне мовлення

Бесіда-діалог мусить мати характер мовленнєвої взаємодії в межах заданої ситуації. Діалог-обмін інформацією повинен складатись із запитань і відповідей, реплік-реакцій і реплік-спонукань, загальна кількість яких не менша 5. Окремі з реплік (1-2) повинні складатись не менше як із 2-3 фраз.

Вступник повинен вміти логічно і послідовно викласти свої думки українською мовою, використовуючи прості речення та вирази, відповідно до запропонованої ситуації в межах передбаченої програмою тематики.

Монологічне висловлювання повинне відповідати темі і мовним нормам, бути логічним і послідовним та складатись з повсякденного лексико-граматичного матеріалу. Обсяг висловлювань — не менше 10 фраз.

Писемне мовлення

Вступник може писати короткі, прості тексти. Може заповнювати формуляри, вносити своє прізвище, національність та адресу, наприклад, у листок відповіді на екзамені.

МОВНИЙ МАТЕРІАЛ

Вступник з числа іноземних громадян має бути ознайомлений з особливостями фонетичної, лексичної, морфологічної, словотвірної, правописної та синтаксичної систем української мови. Зокрема, з вимовою звуків та позначенням їх літерами, граматичними категоріями різних частин мови, особливостями українського словотвору, будовою різних типів речень.

Вступник повинен мати такий рівень мовної компетенції:

- мати обмежений, але достатній набір слів і простих фраз, пов'язаних з особистими деталями та окремими конкретними ситуаціями;
- реалізувати певні граматичні структури і речення з вивченого репертуару;
- продукувати короткі, ізольовані, переважно згорнуті висловлювання, артикулювати менш знайомі слова, а також підтримувати спілкування;
- запитувати і відповідати на запитання про особисті деталі;
- у простий спосіб спілкуватись у діалогічній формі, але спілкування повністю залежить від повторів, перефразувань та виправлень;

- з'єднувати слова або групи слів за допомогою дуже простих лінійних конекторів, таких як *та/і* або *потім* тощо.

ЗМІСТ ІСПИТУ

I. Робота над уривком художнього / науково-популярного адаптованого тексту (обсяг – до 1500 др. зн.)

- а) прочитати вказаний фрагмент тексту;
- б) відповісти на 5-6 запитань до тексту.

II. Монологічне мовлення та бесіда на задану тему.

Монологічне мовлення та бесіда на задану тему Перелік розмовних тем

1. Мій дім
2. Моя сім'я
3. Моє місто / країна
4. Мій звичайний день
5. Моє дозвілля
6. Улюблений шкільний предмет
7. Мої друзі
8. Мій улюблений письменник
9. Моя улюблена книга
10. Пори року і погода, яку я люблю
11. Улюблені види мистецтва
12. Улюблений вид спорту
13. Здоровий спосіб життя
14. Мої подорожі
15. Моя майбутня професія.
16. Природу треба берегти!
17. Охорона довкілля
18. Моя рідна країна
19. Ідемо робити покупки!
20. Моя улюблена телепрограма
21. Традиції, свята, звичаї мого народу
22. Студентське життя
23. Що я люблю їсти
24. Зовнішній вигляд людини, який мені подобається
25. Туристичні місця, які я мрію побачити
26. Наші улюбленці-тваринки
27. Чому я вивчаю іноземні мови
28. Роль штучного інтелекту сьогодні
29. Візит до лікаря
30. Переваги і труднощі дистанційного навчання

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

<i>Рівень</i>		<i>Бали</i>	<i>Характеристика усних відповідей</i>
Не склав		0 – 99	Вступник володіє окремим граматичним, лексичним та фонетичним матеріалом. За допомогою екзаменатора в ньому орієнтується
Склав	Початковий	100–109	При початкових навичках читання та вимови вступник не зрозуміє основного змісту тексту, запропонував неадекватний переклад, не зміг поставити питання та переказати його. Недостатній лексичний запас не дозволяють вступникові вести бесіду в межах заданої розмовної теми. У відповіді допущено багато мовних помилок
		110 – 119	Вступник частково зрозумів основний зміст тексту, відповів на 1-2 запитання. Бесіда з ним в межах заданої розмовної теми обмежується кількома фразами. У відповіді допущено багато мовних помилок
	Середній	120 – 129	Вступник демонструє задовільні фонетичні та інтонаційні навички при достатньому розумінні змісту тексту. При перекладі допускає суттєві неточності. Розмовна тема обмежилася кількома реченнями
		130 – 139	Вступник недостатньо володіє монологічним мовленням. Вміє виділити та сформулювати основну думку тексту, однак недостатнє знання фактичного матеріалу, недостатній лексичний запас не дозволяють йому висловити й аргументувати свою точку зору. Вступник допустив до 5 мовних помилок, що суттєво не порушили сприймання сказаного
		140 – 149	Вступник недостатньо повно розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Не повністю розуміє основний зміст тексту. Монологічне мовлення обмежене (близько 6-8 речень)
	Достатній	150 – 159	Вступник може чітко та виразно прочитати вказаний уривок, запропонувати прийнятний переклад його українською мовою. Достатньо повно розуміє зміст тексту, може відповісти на всі питання до тексту. У монологі допускає 3-4 несуттєві помилки лексичного чи граматичного характеру, що не впливають на загальне смислове сприйняття повідомлення

		160 – 169	Вступник добре володіє монологічним і діалогічним мовленням у межах знайомої тематики та вміє вести бесіду, висловлювати свою точку зору відповідно до заданої розмовної теми. У достатньому обсязі володіє базовим лексичним словником і граматичним мінімумом, передбаченим програмою. Допускає окремі лексичні або граматичні помилки
		170 – 180	Вступник в достатньому обсязі розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, та сприймає основний зміст повідомлень і фактичну інформацію, подану в тексті. Монологічне мовлення досить розвинене (понад 10 речень)
	Високий	180 – 200	Вступник може чітко та виразно, дотримуючись стандартів вимови й інтонаційного оформлення, прочитати вголос вказаний текст. Досить повно розуміє його, відповідає на запитання, підтримує бесіду. Монологічне мовлення добре розвинене (10 –15 речень)

СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Питання екзаменаційного білета оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів. Загальна оцінка за вступне випробування визначається як середнє арифметичне оцінок за кожне питання екзаменаційного білета.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Азарова Л. Є. Корженко В. Я., Корженко З. П. Практична граматики української мови: для студентів-іноземних громадян підготовчого відділення: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2004.
2. Дегтярєва Т. О., Дядченко Г. В., Скварча О. М. Українська мова як іноземна. Елементарний курс: навч. посіб. Суми: СумДУ, 2020. 140 с.
3. Дерба С. М. Знайомство з Україною : навч. посіб. з української мови для іноземних студ. 2-ге вид., виправлене і доповнене. Київ: Фенікс, 2013.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273с.
5. Литвин І. П. Українська мова як іноземна: навч. посіб.. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. 78 с.
6. Мазурик Д. Українська мова для іноземних громадян. Крок за кроком. Харків, Фоліо, 2017. 288 с.
7. Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 232 с.
8. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. 1. Українська мова для іноземних громадян. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.

9. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземних громадян. Практикум / Л. Т. Назаревич, Н. І. Гавдида. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.
10. Перші кроки з українською мовою : підручник для слухачів – іноземних громадян довузівського етапу підготовки : у 4-х ч. Ч. 2: Рівень А1 володіння українською мовою як іноземною / Л. І. Васецька, О. В. Соловійова, Г. С. Манаєва [та ін.]; за ред. Л. І. Васецької. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2021. 417 с.
11. Скиба Н. Г. Українська мова для студентів іноземних громадян [наукове мовлення]. Київ : Логос, 2015. 250 с.
12. Терлак З., Сербенська О. Українська мова для початківців. Львів: Світ, 2000.
13. Українська мова для іноземних громадян. Рівень А 1: навч. посіб. / Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Суми: ПФ Вид-во «Університетська книга», 2020. 279 с.
14. Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземних громадян: підручник для іноз. студ. вищ. навч. закл. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2006. 524 с.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української мови та методики її навчання.

Протокол № 13 від 11 квітня 2024 року.

Голова предметної екзаменаційної комісії

Олена ДУДЕНКО

Завідувач кафедри української мови
та методики її навчання

Валентина РОЗГОН

**ЗГІДНО
З ОРИГІНАЛОМ**